

rijima pripojenim Italiji nakon prvog svjetskog rata za vrijeme Mussolinijeve vlade. Posebna komisija za toponomastiku imala je zadatak da grafički i fonetski adaptira slavenske oblike, odnosno da ih prevodi na talijanski. Ova intervencija rezultirala je artifičijelnošću i apstraktnošću, odnosno odvajanjem od geografske i sociolingvističke stvarnosti.

U četvrtom dijelu knjige pod naslovom **Razmerje med folkloristiko in etnologijo** razmatraju se neka teoretska pitanja i pojmovi naše suvremene etnologije i folkloristike. Slavko Kremenšek objašnjava pojam *etnos* u njegovom najširem smislu — kao skup konkretnih pojavnih oblika druženja s etničkim značajem, pri čemu nisu izuzete ni društvene grupe industrijske, odnosno civilizirane sredine. Etnologija, kao znanost o etnosu, ima za cilj proučavanje načina života određene etničke skupine, kao i svih onih kulturnih sastojaka koji su za tu skupinu značajni, tipični. Pri tome se današnja etnologija ne zaustavlja na onim sastojcima kulture koji se odnose na prošlost, odnosno predstavljaju prežitke, već je također angažirana proučavanjem sadašnjosti: seoskog sloja i drugih socijalnih grupacija, sa širokim, »interdisciplinarnim«, socijalno-kulturnim vidikom. Folkloristični vidik etnološkog proučavanja danas je također dobio na širini, iako kao znanost o tzv. narodnom umijeću ili narodnim »stvarima« (npr. narodna predaja, narodni plesovi) i tradiciji, folkloristika ostaje i nadalje vezana uz diskutabilan pojam »narod«, »narodno«, i usmjerena na »klasične« teme: narodna književnost, vjerovanje, medicina itd, što su sve sastavnice narodnog znanja ili »narodne mudrosti«, što folklore u etimološkom smislu i govori. Uz etnologiju, i današnja folkloristika dužna je primjenjivati svoja istraživanja na sve društvene slojeve i kulturne ustroje i tako razotkrivati zakonitosti njihova nastanka, egzistencije i uzroke raspadanja.

Slobodan Zečević u članku **Etnologija i folkloristika — pojam i međudodnosi** raspravlja o povijesnim

pretpostavkama za razvoj etnologije, etnografije i folkloristike.

Valens Vodušek govori o suvremenim zadacima folkloristike, koja se bavi istraživanjem umjetničke kategorije čovjekove kulture (pripovjedna umjetnost, plesna umjetnost, likovna umjetnost i sl.). Autor se posebno bavi pitanjima etnomuzikologije.

Na kraju su tiskani referati održani na etnomuzikološkoj i etnoko-reološkoj sekciji, a to su: Ljubinko Miljković, **Arhaična muzička tradicija Banje i primena muzičko-semantičkog sistema Alaina Danieloua**; Georgi Georgiev, **Postapki pri melografiranjeto na narodnite pesni vo Institutot za folklor vo Skopje**; Trpko Bicevski, **Kon edno od soznanijata od našata dosegašna melografska praksa**; Jerko Bezić, **Nejednake jedinice mjere u zapisima folklorne glazbe iz SR Hrvatske**; Mihailo Dimoski, **Metodološkite postapki pri istražuvanjeto i prezentiranjeto na narodnite ora vo Makedonija**.

Na kraju knjige nalaze se kratki sažeci svih članaka na stranim jezicima i zapisnik sa skupštine SUFJ održane za vrijeme kongresa u Piranu.

Tihomira Stepinac-Fabijanić

Etnološka tribina 1 — Godišnjak Hrvatskog etnološkog društva, god. 7. i 8, Zagreb 1978, 136 str.

Godišnjak HED-a Izvješća izlaze od 1978. godine pod novim naslovom — **Etnološka tribina**. Knjiga je po sadržaju radova podijeljena na nekoliko tematskih cjelina: Članci i građa, Prikazi i vijesti, te Bibliografiju.

Objavljeni su ovi članci:

Nives Ritig-Beljak: Koegzistencija jezika u gradišćanskim Hrvata, Dunja Rihtman-Auguštin: Folklor, folklorizam i suvremena publika, Josip Milićević: Mogućnosti prikazivanja narodnih običaja na sceni, Jo-

sip Miličević: Etnografski podaci u djelima Mate Balote, Ilija Škrinjarčić, Pavao Rudan, Tea Runjak, Branika Macarol, Zoran Pišl, Milica Gomzi i Ljerka Schmutzer: Analiza kvantitativnih svojstava dermatoglifia istarske populacije — proučavanje »bioloških i genetičkih distanci«,

Ivana Jurković: Tkane marame u našičkom kraju,

Libuše Kašpar: Tkanje i tkalci u leopoglavskom kraju.

U odjeljku Bibliografija objavila je Olga Supek-Zupan: Etnološka, antropološka i srodna izdanja u Jugoslaviji (od 1954. do 1977. godine) — II. dio, 1970 — 1977. Prvi dio ove bibliografije, kao i uvodne napomene uz nju, objavljen je u Izvješćima, god. V. i VI, Zagreb 1976.

Z. Šimunović-Petrić

Etnološka tribina 2 — Godišnjak Hrvatskog etnološkog društva, god. 9, Zagreb 1979, 156 str.

Etnološka tribina u zadnjem broju donosi slijedeće radove: Maja Kozčić: Narodni život i običaji u Reljkovićevo »Satiru« (Uz dvjestotu obljetnicu drugoga izdanja),

Vesna Čulinović-Konstantinović: Historijski prikaz etnoloških istraživanja i interesa za narodnu kulturu u Hrvatskoj,

Libuše Kašpar: Piroćanski pečalbari u Vrginmostu,

Aleksandra Sanja Lazarević: Zapis Dragutina Lermana o E. W. Bleydenu,

Josip Miličević: Dvadeset godina rada Etnološkog društva u Hrvatskoj.

Uz prikaze i vijesti o stručnim skupovima i radu etnoloških institucija, u odjeljku Bibliografija objavljen je prilog Dore Narić: Prilog etnološkoj i folklorističkoj bibliografiji Istre.

Z. Šimunović-Petrić

Smotra folklor, Slavonski Brod '80, Uredništvo: **Mihael Ferić** i **Zvonimir Toldi**, izd. Samoupravna interesna zajednica kulture općine Slavonski Brod, Slavonski Brod 1980, nepaginirano.

Već sedamnaest godina u Slavonskom se Brodu održavaju smotre folklor. Posljednjih godina one su tematski koncipirane. Tako je 1979. određena tema **rad**, odnosno nastojalo se da folklorne grupe prikažu pjesme, svirku, plesove i običaje koji prate razne poslove: žetvu, berbu, prelo, komušanje i druge.

Popratna publikacija koju uz smotru izdaje Samoupravna interesna zajednica kulture općine Slavonski Brod, pored programa smotre, redovno sadržava i ilustracije: fotografije, crteže, tekstove pjesama, note zapise i kraće tekstove o odabranoj temi.

Godine 1980. smotra i publikacija posvećene su temi: **ljubav, svadba i brak**. Osim društvenokulturnih organizacija Slavanskog Broda (SIZ kulture, Radničko sveučilište »Đuro Salaj« i Centar za kulturu) oko smotre i njezine publikacije angažirao se i Muzej brodske Posavlja. Popratna publikacija koju ovdje prikazujemo sačinjena je kao i prethodne godine (fotografije: Ivan Crnković, Duško Svilar i Zvonimir Toldi; notni zapisi: Mihael Ferić). Prilozima su dodani i zapisi nekih plesova — kinetogrami (Snježana Missoni), a autor tekstova o svadbenim običajima okolice Slavanskog Broda je Zvonimir Toldi (dio tog teksta tiskan je i na njemačkom jeziku).

Ova publikacija zavređuje pažnju i pohvalu ne samo kao dokument o jednoj folklornoj priredbi nego i zbog građe koju objavljuje. Šteta je što uvijek ne sadržavaju cjelovite podatke o zabilježenoj građi (tko je zapisivač tekstova pjesama, kada i gdje su zapisane i tko su bili kazivači odnosno izdvođači).

Zorica Rajković